

ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΟΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΑΜΒΩΝ

ΤΟΥ Κ. Κ. ΦΑΛΤΑΤΣ

ΠΩΣ ΕΓΙΝΕ Η ΝΑΥΜΑΧΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΗΣ

(Μιά αξέχαστη σελίδα από τον πόλεμο του 1912)

Η στιγμή που ο «Αβέρωφ» ξφτασε σ' απόστασι 7.500 μέτρων από τα Τουρκικά πολεμικά, σήκωσε το ξηθίς σήμα στα Άλλα καράβια του στόλου :

«Ο ναύαρχος καθιστά την κίνησιν του ανεξάρτητον».

Και δέν μπορούσε νά γίνη άλλοι-ώτικα, γιατί ο «Αβέρωφ» είχε τα-χύτητα είκοσιδύο μιλίων, ενώ τά Άλλα θωρηκτά μας δέν μπορούσαν νά περάσουν τά δεκάξη.

Μόνος του λοιπόν τώρα ο «Αβέρωφ» οίχηται πού κινήγι του έχθρου, ανεξάρτητος από τ' Άλλα πλοία.

Προχωρούσε άνάθεκτος και περήφανος, άποφασισμένως νά τά βάλη μ' όλη την άρμάδα, νά νικήση ή νά θυ-θισθή.

Τά Τουρκικά πολεμικά βλέποντάς τον νά πλέη ίσια πάνω τους, άρχι-ζον νά του οίχονεν βροχή τίς όδίδες.

Μέσα στό κακό αυτό και στό χαλασμό τής ναυμαχίας, μία μεγάλη έχθρική όδίδα χτύπησε στό μεσόστεγο τής πρόνυης του «Αβέρωφ».

Μέσα από τον πριναίο πύργο του θωρηκτού μας άκούστηκαν τότε φωνές και σκουζήματα

Συγχρόνως μία τρομερή λάμψη, μία λάμψη άπότομη και δυνατή άναψε μέσα στον πύργο κ' Άλλες φωνές άκούστηκαν τότε, φωνές ανθρώπων που χτυπήθηκαν βαρεία.

Ο άνθυποπλοίαρχος Μαμουής είχε γίνει ένα κουδάρι μέσα στό παρατηρητήριό του. Τό πρόσωπό του είχε άσπρίσει σάν τό χαρτί! Είχε χτυπηθεί, μά δάγκανε τά χείλη του γιά νά μη του ξεφύγι ήτε παράτονον πόνου. Ο όπισος Πρωτοφάλης και ο ναύτης πυροβολητής Μουτζούρης, σοβαρά τραυματισμένοι, βογκούσαν κ' αίτοί πονεμένα. Άρχετο Άλλοι ναύτες είχαν επίσης τραυματισθεί από την έσχρηί τής Τουρκικής όδίδας, πώ έλαφρά όμως...

— Παιδιά δέν είνε τίποτα! Τή δουλειά σας!... φώναζε ο καιμένος ο άνθυποπλοίαρχος Μαμουής. Μη νοιάζεστε γιά μένα... Δέν είνε τίποτα...

Τό χρώμα του όμως γινόταν όλο και πού άσχρο, όλο και πάναζε τό πρόσωπό του, γιατί είχε τραυματισθεί και στις δύο κνή-μες και τό αμία έτρεχε ποτάμι!...

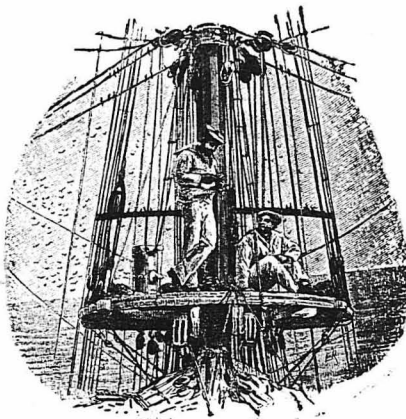
Κατέβασαν τους τραυματίες στό θάλαμο του Χειροκινήτου κ' από κεί τους πήγαν στό νοσοκομείο, όπου τους έθεσαν τά τραυμάτά τους. Ο Άντιγος Μαμουής, σοβαρά τραυματισμένος, πέθανε ύστερ' από λίγο. Οι Άλλοι όμως τραυματία τό πύργου ζήσανε.

Αυτή την ώρα ή μάχη βρισκόταν στό πώ όξυ τής στάδιου. Πάνω στη γέφυρα του «Αβέρωφ», ο ναύαρχος Κουντουριώτης, περήφανος κ' άπότοπος, δέν ένοιούσε νά προφυλαχθή στό «έχυρο», όπως κ' έπρεπε Άλλοστε. Άδιαφορούσε γιά τό θάνατο που οδούλιε και έμαίνετο γύρω του...

τας σάν μικρό παιδί από την προσβολή, σημάσθηκε και τράβηξε μονάχι στό παραοκίνητα και ή παράτοπος έξακολούθησε!

Όλα αυτά έπετάχονα τό οκτατό τέλος πού περμήνε πειά τή γυναίκα αυτή, πού είχε λάμψει όσώτοσο Άλλοτε στον καλλιτεχνικό όρθινοτα του Παρισίου. Ο Ζεννεβάλ την έγκατέλειπε γρήγορα, γιά ν' άκολουθήση μία νοστιμότητα πού τον είχε ηυπηύσει. Η άμοιρη Κλαρίς σόχησε μερικά χρόνια άκόμη σέ διάφορα λαϊκά θεατρικά, στις έπαρχίες, στα καφενεία κ.λ., ως πού στό τέλος μία φιλότιω-χος άδελφότης κυριών την έβγαλε σ' ένα άσυλο, όπου και πέθανε, λησιμονημένη, περιφρονημένη, με τό σκοτάδι μέσα στην ψυχή της...

Ο Φρειδερίκος Λεμαίτρο ποτέ πειά από τότε πού χωρίστηκαν δέν ενδιαφερόθηκε γ' αυτήν, όπως δέν ενδιαφερόθηκε και γιά την Άτά-λα Μπωσέν, της όποιος τό τέλος ήταν επίσης πολύ άσχημο. Είχε λάμψει κ' αυτή επί άρκετό διάστημα, άν όχι στον καλλιτεχνικό όρ-θινοτα, τουλάχιστον όμως στους κάλους του ματαιοόδδων μεγιστά-νων του χρήματος και των γυναικών του Παρισίου ήμικόσιμου. Δέν άργησε όμως νά δισή τό άστρο της. Η πολυτέλεια, τά χαρτιά, ή σπατάλη, την έκαναν νά χόση όλα όσα είχε και νά δημοφιλήγη χρέη. Στο τέλος, όσο περνούσε πειά ή ηλικία της, κατάντησε νά μη βρίσκη φίλους. Άποτραβήχτηκε τότε σ' ένα χωριό, όπου και πέ-θανε, λησιμονημένη απ' όλους!

Επίσης κάτω στό κατάστρωμα, ο ύπαρχος Βούλγαρης έτρεχε σ' όλα τά μέρη του καραβιού άποφύλακτος και έπιθεωρούσε τίς ζή-μίες.

— Γιατί δέν προφινάγεσαι, Βούλγαρη; τού φώναζε από τή γέ-φυρα ο άξιωματικός τής πορείας Παπαλεξάτουλος.

— Δέν με πάνουν ή όδίδες έμένα, άπάντησε γελαστός ο ύπαρ-χος κ' έξακολούθησε την πορεία του, έτοι άποφύλακτος, ενώ ή ό-δίδες σηκώναν γύρω του στήλες θεώρατες νερό ποίεψτε πάνω στό καράβι και τον έκανε μουσκεύα.

Ετσι άποφύλακτος πάνω στη γέφυρα, ο ναύαρχος Κουντουριώ-της, παρακολουθούσε με τά κάλια την εξέλιξη τής μάχης και τίς μεγάλες καταστροφές του έχθρου.

Ο Τουρκικός στόλος είχε συγκεντρώσει όλο τό στόχο του πυ-ροβολικού του στον «Αβέρωφ». Επίσης τά κανόνια των φρουριών των Στενών είχαν άρχει κ' αυτά νά βομβαρδίζουν την ναυαρχίδα με συγκεντρωμένα έναντιον της τά πυρά.

— Μάς χτυπούν και τά φρούρα, κ. ναύαρχε! είπε στον Κουν-τουριώτη ο κυβερνήτης του «Αβέρωφ» κ. Δουσιανης.

Άλλά ο Κουντουριώτης με την πεποιθση ενός άγιου και ίερού άγώνος, και γεμάτος ένθουσιασμό από τίς έπισημίες των πληρω-μάτων πού πήγαιναν πρós τον θάνατο με ζητωκραυγές, άπάντησε άτάραχα :

— Τή στιγμή πού ζητωκραυγάζει τό πλήρωμά μου, νά μη μου μιλάνε κανείς γιά φρούρα!...

Κρότοι τρομεροί έτάραζαν τον άέρα. Η όδίδες των Τουρκικών καραβιών και των φρουριών σφριζαν έπάνω και όλόγυρα στον «Αβέρωφ», σάν νά τραγουδούσαν τον όρ-μο του πρós την νίκη, Άλλά και πρós τον θάνατο. Η θάλασσα έθραζε σάν νά ήταν ένα τεράστιο καζάνι, και τά νερά πού έ-σπιναν ή όδίδες όλόγυρα στό θωρηκτό μας έμοιάζαν, θάλεγε κανείς, με ύγρά ή-φαιστεια...

— Αδύετα διάστημα! παράγγεινε κάθε τόσο ο διεθυντής του πυροβολικού στον ά-ξιωματικό του διαστημόμετρο στην έπάνω γέφυρα, σημαιοφόρος Άγγελή.

— Άδύνατο, άπαντούσε ο σημαιοφό-ρος. Η θάλασσα σπώνεται ως τά κατόρ-τια και μάς βρέχει τον φακό. Άδύνατο νά διακοινηίμε.

Και καθόριζε διαρκώς με τό μαντήλι του τά γυαλιά του διαστημόμετρο γιά νά μωρήσει νά ίδη. Η θάλασσα όμως τά έ-θραζε πάλι κ' έκανε την λήην άποστάσεων πολύ δύσκολη.

Σέ μία στιγμή τέλος πού τό διαστημό-μετρο καθάριστηκε, ο σημαιοφόρος ήλθε την άπόστασι πού μάς χωρούσε από τά έχθρικά πλοία και φώναζε :

— 4.500 μέτρα!...

Ο ήλιος άντιπέγνιζε τώρα έντυρωτικά πάνω στη θάλασσα και τά Τουρκικά καράβια δύσκολα φαινόταναν μέσα στην άντιγλία. Αυτό έμπόδιζε τον Έλληικό στόλο στην σκόπευση. Εύτυχώς όμως τά Τουρκικά θωρηκτά στήριξαν άξιαρα άριστερά με πλώρη πρós τό Κομή-Καλέ. Άμεσως ο «Αβέρωφ» έστρεψε κ' αυτός δεξιά με κατεύθυνση πρós τά έρμηνοσια των Μανυριών. Τραβούσανε τώρα παράλληλα στην άρμάδα κ' οι δεξιοί μας πύργοι είχαν σταματήσει πειά. Άρχισαν όμως τό κανονικό ο άριστεροί.

Η σκόπευσις των Τουρκικών πλοίων είχε γίνει τώρα πώ νευρι-κή και πώ άταχτη. Ήσαν καταπληγόμενα από τίς όδίδες του «Α-βέρωφ», Άλλά κ' αυτά είχαν άνοιξει στό θωρηκτό μας άρκετές πλη-γές. Τό κατάστρωμά μας, τό μεσόστεγο, ή πλώρη κ' ή πρόνυη είχαν γίνει σωστό κόκκινο!

Τι με τούτο όμως; Τό δοξασιμένο καράβι μας άγωνίζονταν και πολεμούσε άκατάβλητα, γιατί μία ψυχή τό διεύθυνε: Η ψυχή τής νίκης!

Μέσα στις πυριτιδαποθήκες, στό νοσοκομείο, στό σταθμό των διαταγών, στα διαμερίσματα των καζανιών και των μηχανιών κλει-σμένοι οι ναύτες, οι ύπαξιωματικοί και οι άξιωματικοί των διαφό-ρων ειδικοτήτων, δέν έβλεπαν τίποτα από την μάχη. Ετσι ζητού-σαν με άνυπομονησία τά νέα από τους Άλλους πού βρισκόταναν έξω κ' ο ένθουσιασμός τους γιά την νίκη έξέσπαζε διαρκώς σε ζητω-κραυγές.

— Ζήτω!... Άπάνω τους!... Χτυπάτε τους!... ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Τό τέλος.